

Riaditeľ väznice

Semestrálna práca z DBS

V Bratislave
1. Decembra 2014

Vypracovali:
Gabriel Kerekeš
Jakub Jahnič

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Účel dokumentu	3
1.2	Prehľad dokumentu	3
2	Úloha	3
3	Kocneptuálna úroveň	3
3.1	Entity	3
3.2	Atribúty	3
3.3	Matrix diagram	4
3.4	Vzťahy medzi entitami	5
3.5	ERA diagram	7
3.6	Prehľad požiadaviek používateľa databázového systému	8
4	Logická úroveň	8
4.1	Normalizácia	8
4.2	Voľba a stanovenie identifikátorov, primárnych kľúčov, pre definované entity	8
4.3	Relačná schéma	9
5	Implementačná úroveň	10
5.1	Slovný popis návrhu	10
5.1.1	Dátové typy	10
5.1.2	Určenie DEFAULT hodnôt pre stĺpce	10
5.1.3	Obmedzenia	10
5.1.4	Súhrnné informácie o tabuľkách použitých v návrhu	11
5.2	Fyzický model	12
5.3	Prehľad potrebných SQL dopytov	13
5.3.1	Vkladanie údajov do tabuliek, zmena hodnôt stĺpcov	13
5.3.2	Zmena údajov	13
5.3.3	Vymazávanie údajov	13
6	Záver	13

1 Úvod

1.1 Účel dokumentu

1.2 Prehľad dokumentu

2 Úloha

Kód úlohy: **D07**

Názov úlohy: **Riaditeľ väznice**

Bol Ste vymenovaný za riaditeľa menšej väznice, ktorá má A väzňov ubytovaných v B celách a máte k dispozícii C dozorcov (doplňte za A, B ,C vhodné čísla). Vytvorte databázový systém, tak by Vaša väznica mohla efektívne fungovať. Potrebujete evidovať v databázovom systéme väzňov s ich trestami a dátumom prepustenia, ich umiestnenie na celách, služby dozorcov, atď. Musíte mať prehľad o tom kedy bude ktorý väzeň prepustený, sledovať jeho správanie a podľa tohto správania mu znížiť, alebo zvýšiť trest. Podľa Vášho uváženia sledujte aj ďalšie údaje napr. návštevy u väzňov, prijaté listy a balíčky, počet odpracovaných hodín dozorcov (prípadne aj väzňov), celkové prehľady, atď.

3 Konceptuálna úroveň

3.1 Entity

Entity sme vyberali na základe toho aké údaje budeme potrebovať ukladať. Začali sme s entitami **VÄZEŇ, DOZORCA, CELA**.

Entita **VÄZEŇ** slúži na uchovávanie informácií o väzňoch, **DOZORCA** na uchovávanie údajov o dozorcoch a **CELA** informácie o celách. Pri navrhovaní entity **VÄZEŇ** sme boli donutení vytvoriť ďalšie entity súvisiace s väzňami. Sú to **PRÁCA, ZÁVAŽNOSŤ TRESTU, PRIESTUPOK, POŠTA**. **PRÁCA** je entita, ktorá má v sebe uložené všetky práce, ktoré väzni môžu vykonávať. **PRIESTUPOK** ukladá informácie o priestupkoch vykonaných väzňami. **POŠTA** ukladá informácie o pošte, ktorý väzni prijali alebo odoslali. Rovnako k entite **DOZORCA** sme museli vytvoriť entity **HODNOSŤ, BLOK, SLUŽBA**. **HODNOSŤ** je tabuľka uchováajúca všetky hodnosti, ktoré môže dozorca dosiahnuť. Dozorca pracuje v určitom čase iba v jednom bloku. Všetky bloky väznice musia byť niekde uložené. Preto sme vytvorili entitu **BLOK**, aby sme vedeli určiť v akom bloku dozorca pracujem, alebo v akom bloku sa nachádza cela. Entita **SLUŽBA** ukladá všetky služby, ktoré dozorca mal, alebo ešte len bude mať. Na určenie o akú službu sa jedná sme vytvorili entitu **TYP_SLUŽBY** aby sa typ služby určoval jednoduchšie.

3.2 Atribúty

Atribúty sú vlastnosti entít. Zvolili sme ich následovne po diskusii so zákazníkom:

VÄZEŇ - id, meno, priezvisko, cela, datum prijatia, datum prepustenia, priestupok,

závažnosť trestu, práca

PRIESTUPOK - id, id väzňa, dátum, popis

PRÁCA - id, názov, odmena

POŠTA - id, id väzňa, cinnosť

DOZORCA - id, meno, priezvisko, blok, hodnosť, plat

HODNOSŤ - id, názov, platová skupina

PLATOVÁ SKUPINA - id, minimálny plat, maximálny plat

BLOK - id, názov bloku, počet ciel, kapacita, obsadenosť, úroveň stráženia

CELA - id, kapacita, obsadenosť

SLUŽBA - id, id dozorca, id typu služby

TYP SLUŽBY - id, názov služby, čas od, čas do

3.3 Matrix diagram

	väzeň	závažnosť trestu	priestupok	práca	pošta	dozorca	hodnosť	platová skupina	blok	cela	služba	typ služby
väzeň	-	ma udelenú	spáchal	vykonáva	Posiela/ Prijíma	-	-	-	-	ubytovaný v	-	-
závažnosť trestu	je udelená	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
priestupok	spáchaný	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
práca	vykonávaná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pošta	Posielaná/ Prijímaná	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
dozorca	-	-	-	-	-	-	má	-	stráži	-	má	-
hodnosť	-	-	-	-	-	udelená	-	má	-	-	-	-
platová skupina	-	-	-	-	-	-	prislúcha	-	-	-	-	-
blok	-	-	-	-	-	strážení	-	-	-	má	-	-
cela	ubytováva	-	-	-	-	-	-	-	je v	-	-	-
služba	-	-	-	-	-	prislúcha	-	-	-	-	-	určená
typ služby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	určuje	-

Obr. 1: Matrix diagram

3.4 Vzťahy medzi entitami

Väzeň - Práca

Kardinalita: N:1 Jednu prácu môže vykonávať viac väzňov, avšak väzeň môže vykonávať iba jednu prácu v daný čas.

Parcialita: Väzeň nemusí vykonávať žiadnu prácu, avšak práca musí byť vykonávaná nejakým väzňom.

Transferabilita: Väzňovi môže byť práca hocikedy zmenená a takisto aj práca môže byť vykonávaná inými väzňami.

Väzeň - Priestupok

Kardinalita: 1:N Jeden priestupok bude zaznamenaný pre jedného väzňa, a jeden väzeň mohol spáchať viacej priestupkov.

Parcialita: Väzeň nemusí spáchať priestupok, avšak priestupok musí mať svojho vinníka.

Transferabilita: Po vykonaní priestupku sa už väzeň, ktorý ho vykonal meniť nemôže.

Väzeň - Pošta

Kardinalita: 1:N Poštu môže odoslať/prijímať len jeden väzeň, avšak viac väzňov môže odoslať/prijímať poštu.

Parcialita: Väzeň nemusí odosielať/prijímať pošty, avšak pošta musí mať svojho odosielať/prijímať.

Transferabilita: Pošta, ktorá už bola odoslaná/prijatá svojho odosielať/prijemcu nezmení.

Väzeň - Cela

Kardinalita: N:1 Cela môže ubytovávať viacerých väzňov, avšak väzeň môže byť ubytovaný len v jednej cele.

Parcialita: Väzeň musí byť ubytovaný v cele, avšak cela nemusí ubytovávať žiadneho väzňa.

Transferabilita: Väzeň môže byť presúvaný medzi celami.

Dozorca - Hodnosť

Kardinalita: N:1 Jednu hodnosť môže mať viacero dozorcov, avšak jeden dozorca môže mať len jednu hodnosť.

Parcialita: Dozorca musí mať hodnosť, a taktiež hodnosť musí prislúchať nejakému dozorcovi.

Transferabilita: Dozorca môže byť povýšený.

Dozorca - Blok

Kardinalita: N:1 Blok môže byť strážený viacerými dozorcami, avšak dozorca môže strážiť len jeden blok naraz.

Parcialita: Dozorca musí strážiť nejaký blok, avšak blok nemusí byť strážený žiadnym dozorcami.

Transferabilita: Dozorca môže byť priradený na iný blok.

Dozorca - Služba

Kardinalita: 1:N Jedna služba môže prislúchať len jednému dozorcovi, avšak jeden dozorca môže mať viacero služieb.

Parcialita: Dozorca musí byť prihlásený na službu a služba musí mať svojho vykonávateľa.

Transferabilita: Už existujúca služba môže zmeniť svojho vykonávateľa (napr. keď dozorca ochorie)

Hodnosť - Platová skupina

Kardinalita: N:1 Jedna platová skupina môže obsahovať viacero hodností, avšak jedna hodnosť môže byť len v jednej platovej skupine.

Parcialita: Hodnosť musí byť zapísaná v nejakej platovej skupine, a taktiež platová skupina musí obsahovať nejakú hodnosť.

Transferabilita: Hodnosť bude vždy patriť do tej istej platovej skupiny. (platová skupina by sa mohla zmeniť iba pri väčších organizačných zmenách, ktoré zanedbáme).

Blok - Cela

Kardinalita: 1:N Jedna cela môže byť len v jednom bloku, avšak jeden blok môže obsahovať viacero ciel.

Parcialita: Blok musí obsahovať celu, a taktiež cela musí byť v nejakom bloku.

Transferabilita: Cela blok len tak nezmení.

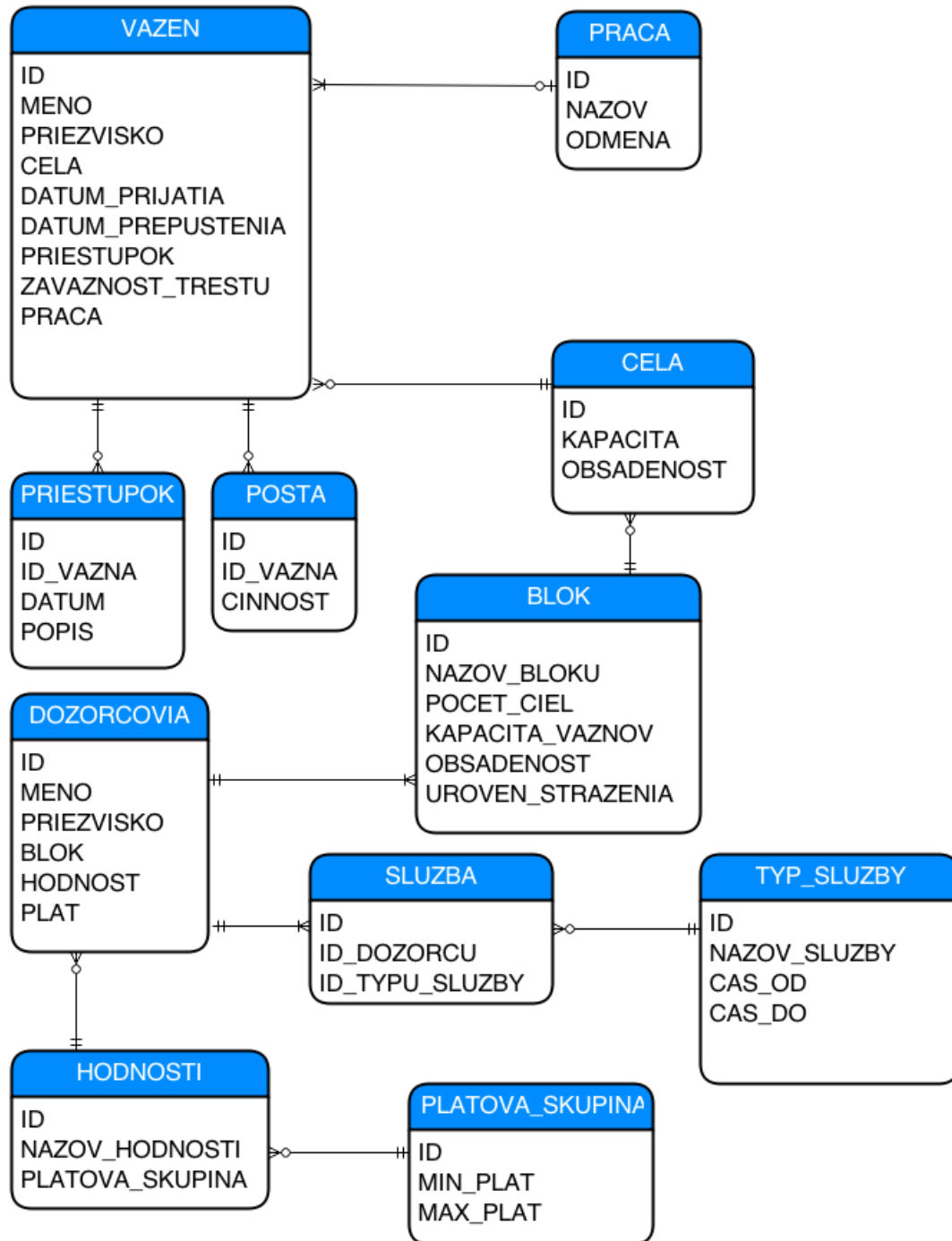
Služba - Typ služby

Kardinalita: N:1 Jeden typ služby môže mať viacero služieb, avšak jedna služba môže byť len jedným typom služby.

Parcialita: Služba musí byť nejakým typom služby, avšak typ služby nemusí mať žiadnu službu.

Transferabilita: Služba typ služby nezmení, môžu sa vymeniť iba vykonávatelia služby.

3.5 ERA diagram

Obr. 2: ERA diagram

3.6 Prehľad požiadaviek používateľa databázového systému

Budeme potrebovať evidovať všetkých väzňov. Ich dátumy uväznenia, dátumy prepustenia, poštu, ktorú prijímajú/odosielajú, závažnosť ich trestov, ich prácu vo väznici a priestupky, ktoré vykonali. Podľa ich priestupkov budeme vedieť určovať ich správanie a podľa toho im zvyšovať/znižovať ich trest.

Taktiež budeme potrebovať evidovať informácie o všetkých dozorcoch. Akú majú hodnotu, plat a aký blok strážia. Každá hodnota má pridelenú platovú skupinu do ktorej zapadá. O platovej skupine potrebujeme uchovávať len jej názov, maximálny a minimálny plat. Dozorcovia tiež majú služby, ktoré tiež treba uchovávať. Služby sú rôzne, preto budeme potrebovať ukladať aj typy služieb. Typ služby má byť určený nejakým názvom, časom začiatku služby a časom skončenia služby. Máme tri základné typy služieb a to rannú, poobednú a nočnú, ale napríklad keď dozorca môže pracovať od 10:00 do 12:00, malo by toto byť vytvorené ako nový typ služby.

Naša väznica je rozdelená na bloky. V každom bloku je niekoľko ciel a v každej cele môže bývať viacero väzňov. Čiže systém by mal mať uložené všetky naše cely, ich kapacitu a v akom bloku sa nachádzajú. Pri blokoch potrebujeme mať tiež uloženú ich kapacitu, ale ešte aj ich úroveň stráženia znázornenú číslom.

4 Logická úroveň

4.1 Normalizácia

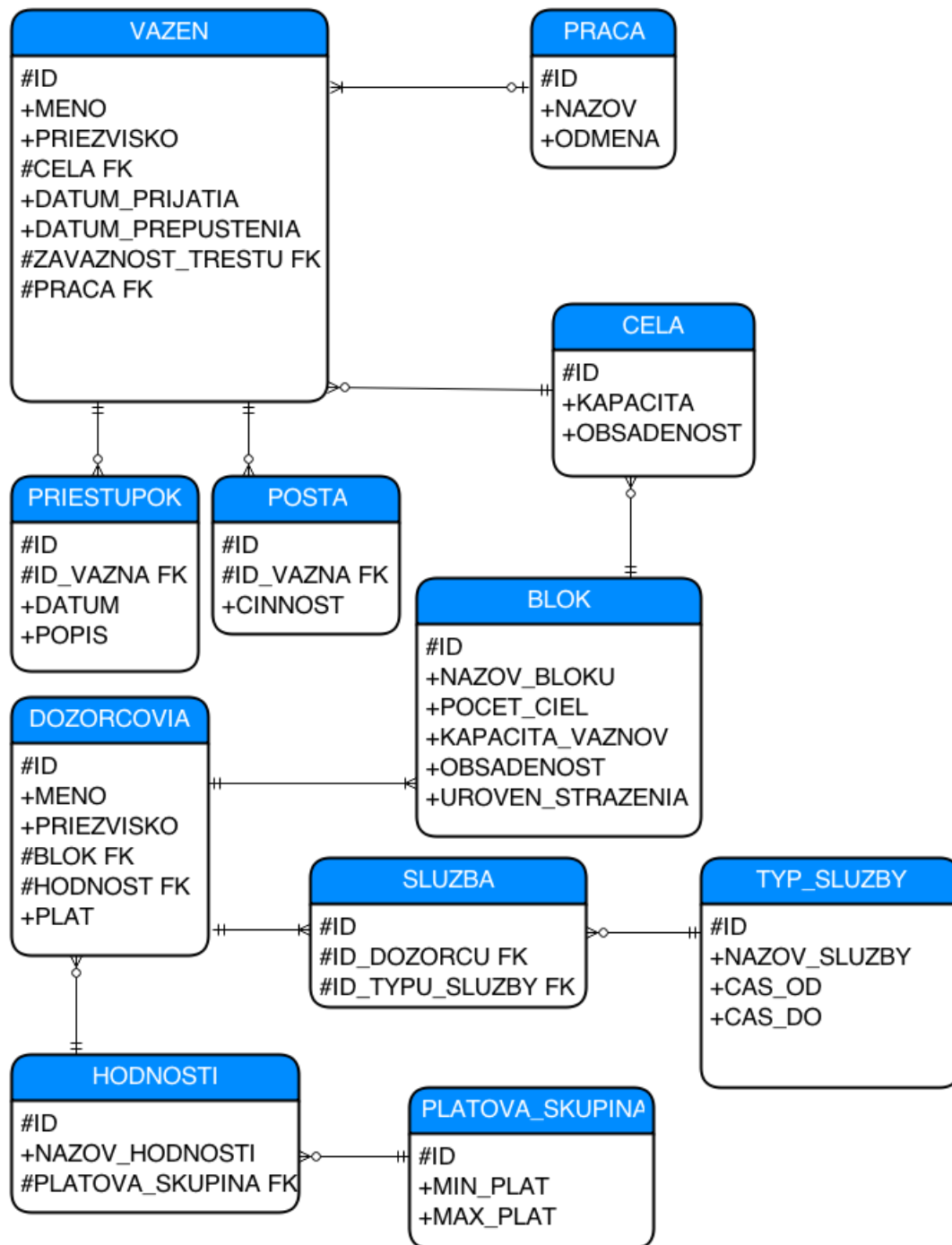
Všetky naše tabuľky sú navrhnuté podľa 1., 2. aj 3. normálovej formy. Aby bola splnená prvá normálová forma, musia byť všetky atribúty entít atomické, čo znamená že napr. meno a priezvisko nebudú uchované v jednom stĺpci ale budú rozdelené do dvoch stĺpcov. Pre druhú normálovú formu musí byť splnené, že každý atribút, ktorý nie je primárnym kľúčom je na ňom úplne závislý. ??? V tretej normálovej forme je tabuľka vtedy, keď všetky jej atribúty, ktoré nie sú primárnym kľúčom, sú na sebe nezávislé. Ak by takýto atribút existoval, bolo by nutné ho presunúť do novej entity. Tretia normálová forma je dôvodom pre relatívne veľký počet entít.

4.2 Voľba a stanovenie identifikátorov, primárnych kľúčov, pre definované entity

Všetky naše entity majú ako primárny kľúč ID. Spravili sme tak z dôvodu zrozumiteľnejšieho a na pamäť menej náročného prepojenia dvoch entít.

4.3 Relačná schéma

Obr. 3: Relačný diagram

5 Implementačná úroveň

5.1 Slovný popis návrhu

5.1.1 Dátové typy

Mená sme zvolili ako dátový typ VARCHAR2 s rozsahom 12 a priezviská s rozsahom 15. Predpokladáme, že takýto rozsah nám bude stačiť, keďže pravdepodobne budeme pracovať so slovenskými menami. Pre názov práce, názov priestupku, názov hodnosti, názov služby a názov trestu sme použili dátový typ VARCHAR2 s rozsahom 12.

Pre úroveň stráženia použijeme dátový typ NUMBER s rozsahom 1. Keďže úrovne stráženia sa značia od 1-9, tak nám takýto rozsah bude stačiť. Pre plat, počet ciel, kapacitu väzňov v bloku, obsadenosť v bloku a pre pracovné odmeny sme zvolili dátový typ NUMBER s rozsahom 5. Takýto rozsah nám bude stačiť.

Pre ID väzňa sme použili dátový typ NUMBER s rozsahom 8. Pre každé iné ID sme zvolili dátový typ NUMBER s rozsahom 5 pre jasnejšiu identifikáciu a dostatočný priestor. Dátumy sa ukladajú ako reťazce pohyblivej dĺžky s maximálnym rozsahom 10 - VARCHAR2(10). Čas od a čas po v typoch služieb ukladáme ako NUMBER(2,1), pretože sa tieto časy budú značiť ako napr. 6. alebo 6.5, či 12.5.

Pre kapacitu väzňov a obsadenosti väzňov v celách nám stačí dátový typ NUMBER s rozsahom 1, pretože žiadna cela nebude môcť obsahovať viac ako 2 väzňov, a teda ani obsadenosť nebude vyššia. Pre minimum platovej skupiny, maximum platovej skupiny a plat dozorcovi budeme potrebovať dátový typ NUMBER(5,2), teda NUMBER s rozsahom 5 číslic a s presnosťou 2 desatinným miestach. Keďže plat môže byť aj napr. 540,55.

5.1.2 Určenie DEFAULT hodnôt pre stĺpce

Zadanie defaultnej hodnoty má zmysel pri vytváraní nového väzňa, kde za dátum uväznenia zadáme aktuálny dátum, získaný funkciou SYSDATE.

Takisto aj dátum priestupku sa bude riešiť rovnakým spôsobom, a teda defaultnou hodnotou bude deň pripísania priestupku. Pre atribút práca, v entite väzeň, môžeme zadať defaultnú hodnotu NULL, pretože tento atribút zmeníme, až keď mu dozorcovia pridelia prácu.

Pre obsadenosť bloku a obsadenosť ciel môžeme zadať defaultnú hodnotu NULL, pretože hneď po vytvorení v bloku nie je žiaden väzeň a takisto pri vytvorení cely nie je v cele žiaden väzeň.

5.1.3 Obmedzenia

Nutnosť vyplnenia atribútom sme zabezpečili zakázaním NULL hodnoty tohto atribútu. .... KONTROLA KAPACITIIIIIT

5.1.4 Súhrnné informácie o tabuľkách použitých v návrhu

Tabuľka	Stĺpec	Dátový typ	Nullable	Poznámka	Default
VAZNI	ID	NUMBER(8)		PK	Zo sekvencie
	MENO	VARCHAR2(12)			
	PRIEZVISKO	VARCHAR2(17)			
	CELA	NUMBER(5)		FD	
	DATUM_PRIJATIA	VARCHAR2(10)	áno		TO_CHAR(SYSDATE, 'dd/mm/yyyy')
	DATUM_PREPUSTENIA	VARCHAR2(10)			
DOZORCOVA	ZAVAZNOST_TRESTU	NUMBER(1)			
	PRACA	NUMBER(5)	áno	FD	NULL
	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	MENO	VARCHAR2(12)			
	PRIEZVISKO	VARCHAR2(17)			
	BLOK	NUMBER(5)		FD	
BLOKY	HODNOST	NUMBER(5)		FD	
	PLAT	NUMBER(5)			
	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	NAZOV_BLOKU	VARCHAR2(10)			
	POCET_CIEL	NUMBER(5)			
	KAPACITA_VAZNOV	NUMBER(5)			
CELY	OBSADENOST	NUMBER(5)	áno		NULL
	UROVEN_STRAZENIA	NUMBER(1)			
	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	KAPACITA	NUMBER(1)			
	OBSADENOST	NUMBER(1)	áno		NULL
	BLOK	NUMBER(5)		FD	
HODNOSTI	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	NAZOV_HODNOSTI	VARCHAR2(12)			
	PLATOVA_SKUPINA	NUMBER(5)		FD	
PLATOVE_SKUPINY	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	MIN	NUMBER(5,2)			
	MAX	NUMBER(5,2)			
POSTY	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	ID_VAZNA	NUMBER(5)		FD	
	CINNOST	VARCHAR2(6)			
PRACE	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	NAZOV	VARCHAR2(12)			
	ODMENA	NUMBER(5)			
PRIESTUPKY	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	ID_VAZNA	NUMBER(5)		FD	
	DATUM	VARCHAR2(10)			TO_CHAR(SYSDATE, 'dd/mm/yyyy')
	POPIS	VARCHAR2(12)			
SLUZBY	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	ID_DOZORCU	NUMBER(5)		FD	
	ID_TYPU_SLUZBY	NUMBER(5)		FD	
TYPY_SLUZIEB	ID	NUMBER(5)		PK	Zo sekvencie
	NAZOV_SLUZBY	VARCHAR2(12)			
	CAS_OD	NUMBER(2,1)			
	CAS_DO	NUMBER(2,1)			

Obr. 4: Tabuľka údajov

5.2 Fyzický model

5.3 Prehľad potrebných SQL dopytov

5.3.1 Vkladanie údajov do tabuliek, zmena hodnôt stĺpcov

```
INSERT INTO VAZNI VALUES(1,'Ferko','Mrkvicka',1,default,'12/10/2022',default,3,1);
INSERT INTO DOZORCOVA VALUES(1,'Rastislav','Dolina',1,1,950);
INSERT INTO POSTY VALUES(1,1,'poslal');
INSERT INTO BLOKY VALUES(1,'lave kridlo',122,244,default,3);
INSERT INTO CELY VALUES(1,2,default);
INSERT INTO HODNOSTI VALUES('1','Plukovník',1);
INSERT INTO PLATOVE_SKUPINY VALUES(1,600,990);
INSERT INTO PRACE VALUES(1,'pradelna',100);
INSERT INTO SLUZBY VALUES(1,1,1,default);
INSERT INTO TYPY_SLUZIEB VALUES(1,'ranna',6,14.5);
INSERT INTO PRIESTUPKY VALUES(1,1,default,'bitka');
```

5.3.2 Zmena údajov

Výstavba ciel sa rekonštruje a v cele s ID = 27 pribudlo jedno miesto. V databáze musíme zvýšiť kapacitu tejto cely o 1 miesto. Nesmieme zabudnúť ale aj na zvýšenie kapacity celého bloku, v ktorom sa tá cela nachádza.

```
UPDATE CELY
SET KAPACITA = KAPACITA + 1
WHERE ID = 27;
```

```
UPDATE BLOKY
SET KAPACITA = KAPACITA + 1
WHERE ID = (SELECT c.BLOK from CELY c WHERE c.ID = 27);
```

Odmena práce "Zametac" sa zmenila z pôvodnej sumy na 120. V databáze treba upraviť odmenu v tabuľke PRÁCE

```
UPDATE PRACE
SET ODMENA = 120
WHERE NAZOV = 'Zametac';
```

5.3.3 Vymazávanie údajov

6 Záver